

večji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT.
NO. 78. — STEV. 78. NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 3, 1918. — SREDA, 3. APRILA, 1918. VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

Položaj v Rusiji

AMERIKA IMA V RUSIJI ZELO VELIK VPLIV. — SITUACIJA ZELO ZAMOTANA. — REORGANIZACIJA ARMADE. — NEMCIJA ZAHTEVA, DA RUSIJA UMAKNE RDEČO GARDO IZ FINSKE. — AMERIKANCI SO NA VARNEM. — NEMCI SE BLIŽAJO KURSKU.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on April 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Pariz, 2. aprila. — V Parizu so prišle vesti iz Moskve, da sovjetska vlada organizuje armado za obrambo socialistične vlade. Poslanik Francisa smatra sovjet za odkritorčen in da resno poskuša postaviti armado ter pomagati zaveznikom.

Poročila o upornih nemških ujetnikih v Sibiriji in o nemški kontroli nad Petrogradom so samo nemška propaganda, da bi se razburjal Washington in druge zavezniške vlade, da se prepreči intervencija.

Situacija v Rusiji je še vedno zelo živa. Ameriški vpliv v Rusiji se kaže povsod.

London, 2. aprila. — Nemška vlada je pri ruski vladi protestirala proti temu, da bi se še dalje prevažalo vojaštvo rdeče garde iz Rusije. Zahteva tudi, da se morajo umakniti oddelki rdeče garde, ki so prekoračili mejo.

Vsebinska nemške zahteve se glasi:

— Kakor pravijo informacije, ki prihajajo iz Finske, vedno še prihajajo iz Petrograda oddelki rdeče garde v to deželo. Cesarska nemška vlada protestira proti takemu postopanju, ki je nasprotno členu VI. mirovne pogodbe. Zahtevamo, da se takoj odstranijo oni oddelki rdeče garde, ki so že prekoračili mejo, da se kaznujejo krivci in da se izdajo potrebne odredbe, da se v bodoče prepreči preplavljenje Rusije.

Ako ruska vlada ni zmožna, da bi izpolnila svoje obveznosti, tedaj bo cesarska nemška vlada žal prisiljena napraviti potrebne korake, da se vstanove razmere, kakor se zahteva v mirovni pogodbi.

Neko stoekholmsko poročilo pravi, da so zdaj vsi Amerikanci varno iz Finske, razum konzul Haynes in podkonzul Waldo, ki se nahajata v Helsingforsu. Skupina, ki je bila zadržana v Bjorneborgu, je prišla v Stockholm. V tej skupini so stotnik Crossley in njegova soproga, stotnik Norman Stines s soprogo, Arthur Bull, R. Simmons in John Tire.

Družba je šla iz črte rdeče garde pa do črte bele garde, ali vladnih čet, pod ameriško zastavo. Z vsemi sta rdeča in bela garda lepo ravnali.

Med rdečo gardo ni nikake discipline, zaradi tega bodo uporne čete razbite pri prvem sunku. Finski boji bodo v nekaj tednih končani.

Petrograd, 2. aprila. — Poroča se, da se nahaja nemška armada 33 milj od Kurska. Ekaterinoslav je odtrgan od železniške zveze; Poltava so Nemci bombardirali in je v plamenih. Sovjetovce čete so mesto izpraznile.

Tudi Sebastopol je v nevarnosti pred Turki, ki so 16 in pol milje od mesta. Od vzhoda pa prodirajo Kurdi.

London, 2. aprila. — Neko poročilo iz Petrograda na list "Morning Post" pravi:

— Resnično razpoloženje globokega zadoščenja je prevladalo, ko so prišle novice, da je bilo nemško prodiranje na drugem koncu Evrope vstavljeno. Ni dvoma, da je ta dogodek prišel v časovni zvezi z rusko nezadovoljnostjo, ki je posledica roparskega nemškega miru, ki je bil slepo podpisan v Brestu in slepo potrjen v Moskvi. Nad nagod prihaja novi dob.

Moskva, 2. aprila. (Ass. Press.) — Stotnika W. L. R. Webster in W. L. Hicks sta prisostvovala seji sibirskega osrednjega sovjeta v Irkutku. Povedalo se jim je, da je po celi Sibiriji oboževanih najmanj 1.200 avstrijskih in nemških vojnih ujetnikov, ki so v vrstah rdeče garde.

Vsi so socialisti in so se odpovedali avstrijskemu državljanstvu.

Sovjet je dal zagotovilo, da ne bo več ujetnikov oboževanih in je tudi naznanil namero, braniti Sibirijo proti nemški invaziji.

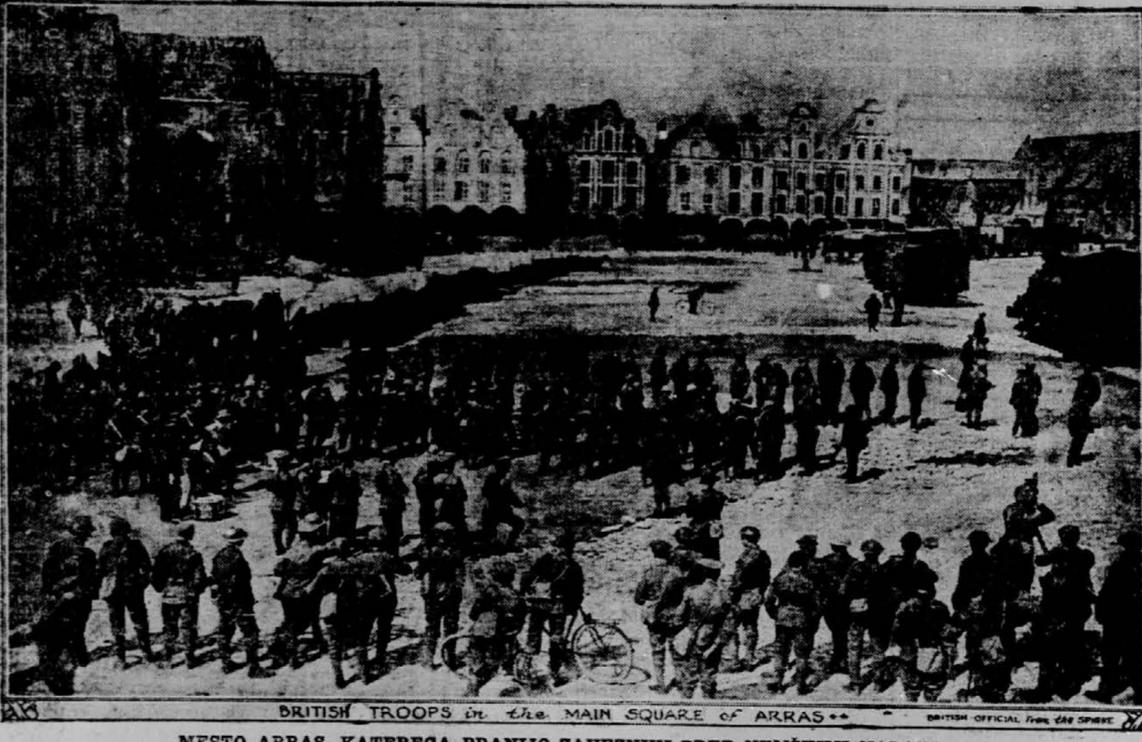
London, 2. aprila. — Brezjična brzojavka iz Berlina pravi, da je nemška vlada poslala ruski vadi noto, ki pravi, da se bodo avstrijski in nemški dezertjerji v Moskvi siloma polastili švedskega in danskega konzulata na isti način kot so se polastili stanovanj za vojne ujetnike.

— Siloma hočejo spraviti te ujetnike v rdečo gardo, — se glasi v noti. — Govori se, da je civilna in vojaška oblast v Moskvi brez moči, v nekaterih slučajih da pa še celo podpira tako postopanje. —

Na znanje.

Položaj je tak, da ne moremo sedaj nič več pošiljati denarja vojnim ujetnikom in beguncem.

Po novi postavi zamore z malimi zneski podpirati avstrijske, nemške, bolgarske in turške vojne ujetnike, begunce in podnike le tak človek, ki je ameriški državljan, in mora v to svrhu dobiti dovoljenje od War Trade Board iz Washingtona. **Tvrška FRANK SAKSER.**



MESTO ARRAS, KATEREGA BRANIJO ZAVEZNIKI PRED NEMŠKIMI NAPADI.

Oficijelna poročila

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on April 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

ANGLEŠKO OFICIJELNO POROČILO.

London, Anglija, 2. aprila. — Poročilo iz glavnega stana feldmaršala Haiga, ki je bilo izdano nočjo, se glasi:

Na celi fronti je bilo ta dan še precej mirno, izjemni manjši napadovi, ki smo jih izvršili v bližini Sever. Pri tem smo zavzeli neko nemško pozicijo.

Nočnejše poročilo vojnega urada se glasi:

Na angleški fronti je bilo ta dan še precej mirno.

Tudi na francoski fronti ni bilo nobenih posebnih bojov.

Neko prejšnje poročilo vojnega urada naznača:

Tekom boja, ki se je vršil v ozemlju med Avre in Luce, smo vjeli 50 nemških vojakov ter zaplenili 13 strojnih pušk.

V tej okolici smo naleteli na veliko število mrtvih Nemcev. Sovražnik je vprizoril dva protinapada, katere je pa naša artilerija uspešno odbila. Nasprotnik je imel velike izgube.

Neka nemška baterija, ki je bila precej uspešna v tem ozemlju, je morala utihniti. K molku so jo prisilile naše strojne puške.

V bližini Hebuterne smo vprizorili uspešen napad in vjeli 73 Nemcev in zaplenili tri strojne puške.

Pri teh operacijah je bilo več Nemcev mrtvih. Popolnoma smo tudi odbili protinpad, katerega je bil vprizoril sovražnik tekom popoldne.

Tudi na ostali fronti so bili naši pohodi uspešni.

Vjeli smo veliko vojakov ter jih veliko število ubili. Ti spopadi so se vršili v bližini Acheville in Hollebecke.

FRANOSKO URADNO POROČILO.

Pariz, Francija, 2. aprila. — Vojni urad je sporočil nočjo sledeče:

Ta dan so se vršili vroči artilerijski spopadi, posebno v ozemlju med Montdidierom in Lassigny. Naše baterije so obstreljevale sovražniške infanterijske postojanke vzhodno od Cantigny.

Močan nemški oddelek, katerega so napadle naše čete na levem bregu reke Oise, južno od Servaisa, se je moral umakniti.

Artilerijski boj na raznih točkah fronte se je včasih malo povečal.

Angleške in francoske čete so ponoči nekoliko napredovale med Sommo in Demuinom.

V okolici zakopov pri Colonne in Ban-de-Sapt so vprizorili Francozi dva uspešna napada ter vjeli nekaj Nemcev.

Francozi so odbili pri Chambretes nek nemški napad.

NEMŠKO OFICIJELNO POROČILO.

Berlin, Nemčija, 2. aprila. — Današnje poročilo iz glavnega stana se glasi:

Na bojišču se položaj ni izpremenil. Protinapadi, katere je soražnik vprizoril v bližini Hebuterne ter s posebnimi pripomočki proti višinam, katere smo zavzeli med Luce in Avre, so se izjalovili z velikimi izgubami.

Manjši infanterijski spopadi so se vršili med Avre in Oise.

Francozi so nadaljevali z obstreljevanjem Laona. Veliko prebivalcev je bilo ranjenih in ubitih.

Izstrelili smo 22 sovražnih zrakov in pet balonov. Poročnik Karoll je izvojeval svojo trindvajseto zmago v zraku.

Revolucija na Kavkazu.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on April 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Petrograd, Rusija, 2. aprila. — Veliki nemiri so izbruhnili v okraju Batum, Kars in Ardahan v Kavkazu. Armenci in Georgijci so napravili veliko armado za obrambo ozemlja proti Turkom, ki so pričeli z vojaško upravo v teh treh okrajih vsled brest-litovske mirovne pogodbe.

Georgijci so se polastili večine ruskih bojnih ladij v pristanišču Batuma in so jih pripeljali v Črno morje. Vse prebivalstvo Georgije je mobilizirano, da se zoprvavi vpadnikom.

Clemenceau je vprašal za pogoje

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on April 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemsko, 2. apr. — Amsterdamski Telegraph poroča da je grof Černin v svojem govoru pred dunajskim občinskim svetom rekel, da je ministrski predsednik Clemenceau nekaj dni pred ofenzivo vprašal, ako se hoče pogajati za mir in na kaki podlagi. Černin je odgovoril, da bi rad takoj pričel se pogajati na podlagi status quo, kar se tiče Alzacije in Lotariške. Nato je francoska vlada odklonila vsako pogajanje.

Amerikanci v Franciji

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on April 3, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Z ameriško armado v Franciji, 2. aprila. — Vsa znamenja kažejo ustavljenje velike nemške ofenzive v Pikardiji. V nemškem oficijelnem poročilu se poroča o le pet tisočih nadaljnih jetnikih od četrtka naprej. Ves značaj poročila kaže materialno oslabiljenje ofenzive.

Poročajo o novem napredovanju a poročilo ima vse znake, da se hoče dati žnjim nemškim optimistom priliko znesti se nad pesimisti, mesto, da je jasno izraženo ugotovilo glede napredovanja, kot je bilo to v berlinskih poročilih v prvih fazah ofenzive.

Kljub temu pa pomeni čas za zaveznike prav tako veliko kot za Nemece, kajti končna meja slednjih glede rezerv bo dosežena, če bodo še nadalje tako trosili s človeškimi življenji.

Vsa znamenja kažejo naraščanje bitke v še veliko večjem obsegu v sedanjem premoru, kajti sovražnik je stavil vse na to, da prodre, in vsi njegovi prvotni uspehi ne pomenijo ničesar, dokler se jih ne poveča v velikem obsegu. Zavezniki pa so trdni v sklepu, da predvsem zadržijo sovražnika, ne oziraje se na vse drugo.

Od pričeta ofenzive naprej je izgubil sovražnik svojo prvotno silo, da si izbere katerokoli fronto za aktivne boje. Odločil se je, da se slednji v Pikardiji, in sedaj mu je nemogoče prenesti to svojo ofenzivo na drug kraj.

Če se napredovanje končno vstavi, se bo izkazala Hindenburgova izbira vojnega pozorišča kot zelo nesrečna, — ker nudi najkrajšo komunikacijsko črto za Angleže in v enaki meri tudi za Amerikance, dočim je vso industrijsko središče Francije direktno za hrbtom zavezniške armade obnemem z najbolj važnimi železniškimi progami.

Če bi vprizoril sovražnik svoj glavni napad nadalje proti jugoiztoku ter potisnil silo angleških in ameriških čet v dotično smer, bi pomenilo to veliko večje zmešnjave na železnicah in veliko težje transportacije mož. topov in dobav.

Te prednosti pa so veljavne le v slučaju, da se zadržijo sovražnika, predno dospo do razvodja reke Somme.

Večje število Kruppovih baterij je pričelo streljati proti tem mestom v ameriški črti ob deseti uri v nedeljo zvečer. Izstrelki so bili pomešani z močnimi eksplozivnimi snovmi, s šrapneli ter plinskimi granatami.

Cilj sovražnika se je nahajal nekaj milj za zakopi na frontni črti in vsled tega ni bilo potrebno za naše črte čakati na odprtje.

Vsled tega so odšle globoko pod zemljo tekem intenzivnega streljanja, ki je trajalo osemnajst minut.

Četr pred polnočjo so posvetili sovražni topničarji svojo pozornost dvema točkama, o katerima so domnevali, da se nahajajo tam ameriške baterije. Naenkrat so pričeli streljati v večjih presledkih in vse je kazalo, da se boje napada ameriških čet.

Amerikanci, opremljeni s svojimi plinskimi maskami, so čakali, dokler ni to obstreljevanje ponehalo. Infanterijskih akcij ni bilo.

Nemci so zatem zopet obstreljevali par vasi, ne da bi povzročili kake izgube. Kmalo zatem je streljanje pojeujalo, izvemšji periodično ropotanje strojnih pušk.

Naši opazovalci so opazili v bližini precejšnija gibanja sovražnih čet. Bavarci nosijo nove uniforme teh jih je natančno razločiti od drugih nemških vojakov.

Baker v Italiji

Narod je pozdravil Bakerja v Rimu. — Prosil ga bodo, da odpomore pomanjkanju premoga v Italiji. — V Benetkah.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on April 3, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Rim, Italija, 2. aprila. — Danes je narod pozdravil vojnega tajnika Bakerja. Med drugimi laškimi potrebami bodo pokazali Bakerju tudi veliko pomanjkanje premoga.

Vsak dan je premog po nekaj ur popolnoma izginil. Železniške lokomotive kurijo z lesom. Laška vlada se boji, da bo treba zapreti več tovarn, ako ne bo Amerika mogla poslati dovolj premoga.

Prva obletnica, odkar je Amerika stopila v vojno, bo dala priliko za velike demonstracije v Rimu; okrasili bodo tudi vsa mesta po Italiji.

Laški vojni stan, 2. aprila. — Včeraj zjutraj je vojni tajnik Baker v spremstvu svojega štaba prišel v laški glavni vojni stan. Tam se mu je pridružil poslanik Page. Oglasili so se pri generalu Diazu in vojni tajnik Baker je bil z njim nekaj časa v pogovoru. Laški vrhovni poveljnik je zelo pohvalil ameriške čete. Popoldne sta Baker in poslanik obiskala kraljevega bratrance vojvodo d'Aosta v glavnem stanu laške tretje armade.

Benetke, Italija, 2. aprila. — Včeraj si je vojni tajnik ogledal zapuščene Benetke, ki so do dve tretini zapuščene; mnogo cerkev in drugih poslopj je bilo v značnih napadih porušeni. Navadno se sliši oddaljeno grmenje topov ob izlivu Pijave, ki je 12 milj oddaljena od Benetk; tekem Bakerjevoga obiska pa se ni streljalo.

Barka pomorskega poveljnika v Benetkah admiral Marzolo je vozila ameriško družbo po beneških lagunah, od koder je bilo mogoče videti pokrajino, katero so preplavili laški inženirji, da je bilo vstavljeno sovražnikovo prodiranje.

Nemiri v Quebecu. True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on April 3, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Quebec, Canada, 2. aprila. — V sinočnih bojih med nasprotniki prisilne vojaške službe in vojašvom so bili ubiti 4 civilisti, ranjenih pa je bilo več vojakov.

Boji so trajali od pol devete do polnoči. Uporniki so iz hišnih vež in iz za sneženih kupov z revolverji streljali na vojake, ki so, kolikor je bilo pač v gosti megli mogoče, odgovarjali s strojnimi puškami.

Nazvle svarilo, da se bo upor z jekleno roko udušil in nazvle poziv na prebivalstvo, da naj več ne obnovi izgrelov zadnjih treh dni, se je po noči na več krajih dolnega mesta zbrala množica, katero so imeli razpršiti pešci iz Toronto in dragonerji. Več vojakov je bilo ranjenih tekem bojev in več civilistov je bilo aretiranih.

Zbrala se je velika množica in nemiri so se pričeli, kakorhitro je bilo razpostavljeno vojaštvo S treh so metali opeko, iz ulice pa so streljali z revolverji. Vojaki so takoj pričeli z aretacijami.

Oficijelni izkaz, katerega so oblasti izdale, kaže da so bile v sinočnih protivojniških nemirih ubite štiri civilne osebe, 15 pa jih je bilo ranjenih; ranjenih je tudi 5 vojakov. Domneva se pa, da je bilo mnogo več oseb ranjenih, ki se pa zdravijo privatno.

Veliki top se je razletel. True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on April 3, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Pariz, Francija, 2. aprila. — Kakor pravijo ujetniki na francoski fronti, se je eden nemški dalekosežni top razletel in je bilo pet topničarjev ubitih.

To se je nočjo oficijelno poročalo.

GLAS NARODA

Published and published by the SLOVENIJA PUBLISHING COMPANY... FRANK SAKNEC, President. LOUIS BRUNDIK, Treasurer.

Zapadna fronta

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on April 3, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

General Haig je uničil nemške rezerve. Več mesecev se ne bo vršila nobena nemška ofenziva pri Verdunu ali v Italiji.

Vsak dan jim je dajal general Haig ravno dosti uspehov, ravno dosti brezpomembnega starega bojnega polja, da jih je krepil v mnenju, da bodo v naslednjem jutru videli pretrgano bojno črto.

Haig jih je na ta način mojsterski izvalil, da so plačali strašno ceno. Sedaj pa so se njegovi zavezniki obrnili z nepretrganimi črtami in s svojimi hrbiti priti življensko važnemu središču — Amiens.

Pred kratkim so aretirali v New Yorku štiri nemške špijone — dve ženski in dva možka. Ena ženska je nenadoma umrla, druga pa je bolna na smrt.

Pravijo, da gorje špijonu, ko je enkrat aretiran. Svojih bivših prijateljev se mora namreč veliko bolj bati kot pa sodišča in sodnikov.

Milan Marijanović je odšel v Južno Ameriko. V Severni Ameriki je dovršil svojo nalogo: organiziral je jugoslovansko časopisje ter imel precej predavanj.

Tam niso namreč tako dobro poučeni o delu in delovanju gotovih oseb, katere naj bi morali vsi Jugoslovani smatrati za nekaj vzvišenega in sakrosanctnega pred vsako obdolžitvijo.

Po Ameriki potuje dr. Vošnjak, eden naših najzmožnejših ljudi. Vsak njegov uspeh pa mora biti in je tudi faktično, že v kalu uničen, ker je sloves osebe, ki ga spremlja, precej dvomljivega značaja.

Na velikonočno nedeljo je v Brooklynu nek najemnik slovesen izjavil na prižnici, da hoče biti samsvoj gospod. K temu cilju mu bodo morali pomoči njegovi pristaši, katerih pa k sreči ni veliko, in se še to malo število z vsakim dnem manjša.

Dva človeka iz Oregona sta izumila stroj, ki obrača žaklje in vrede na notranjo stran ter obenem pihva zrak proti tej notranji strani, obrnjeni na zunanjo. S tem so odstranili iz blaga vse mogoče ostanke materijala, ki se preje nahajal v vrečah.

Dopisi

Pittsburgh, Pa.

Se zopet se oglašam iz našega črnega železnega mesta. Delamo s polno paro ponoči in podnevi v tukajšnjih tovarnah, v katerih izdelujejo raznovrstne predmete, kakor tudi vojne potrebščine za Strie Samovo armado.

V kratkem se bo začelo drugo novačenje za novo urodno armado. Kakor se sliši, bo 6. aprila. Samo "Keystone State", to je država Pennsylvania, jih bo dala Strie Samu 90.000 mož, kar je precej lepo število.

Kar se tiče nas Slovencev in Slovanov sploh, moramo delati, da bomo prosti cesarsko-kraljevega jarma.

Delavske razmere niso kaj povoljne, ker nam primanjkuje železniških voz in vsled tega tudi prav slabo zaslužimo.

Ko sem pred enim tednom pisal, sem govoril o naših slabih ptihih, katere so se nam sedaj izredno izboljšale.

Zadnjič sem pisal tudi, da me je skoraj zadela kazen in že sem mislil, da mi je greh odpuščen. Kar sem bil odvečen, da bom moral skozi celi mesec april hoditi si drugam železice in jezik mazati; pa še dva druga je zadela ista kazen kakor mene, eden je pa bil že popolnoma odpušen.

Dne 19. marca se je tukajšnji premozgavec Čeh v starosti 64 let poročil z našo rojakinjo Marijo Golobič v starosti 66 let. Poročeniču paru obilo sreče v zakonskem stam!

Aurora, Minn. Dela je tukaj obilo, seveda več težkega kot ne; plača se tudi ni preslaba, nekateri celo zaslužijo od pest do šest dolarjev na dan, namreč v rudnikih, to pa seveda bolj poredkoma, ker to je odvisno od prostora in od delavec.

Mestne volitve so se tudi vršile 12. marca, in sicer v prid drugorodcem, kljub temu, da bi imeli Slovenci večino glasov, ako bi bili složni; razen enega mestnega svetovaleca ni nobeden izvoljen. Tu

se zopet kaže lepa složnost našega naroda.

Tukaj smo sedaj v državi suše, namreč brez alkoholnih pijač. Ta postava je stopila v veljavo 15ga marca v celem St. Louis okraju (county), kar pa nekaterim nič kaj ne ugaja. Seveda, tudi jaz se večšim domislim na tisto kapljico, toda izprevidel sem, da se tudi brez nje lahko kratkočasimo.

Dobro bi bilo, ako bi se pohrivali za dramatični klub, ali kaj enakega. Žalostno je, ker je naša naselbina brez vsega. Poglejmo sosednji dve naselbini, kakor je Gilbert in Eveleth, kjer imajo lepo petje in dramatična društva ter velikokrat prirejajo veselice in imajo krasne zabave. Torej, zakaj si ne bi mi privoščili kaj enakega? Pa sem menda že pogruntal, kaj nam manjka, namreč enega pravega voditelja, da bi začel, potem bi pa že Slo. Torej, kaj, Slovenci, kateri ste že dolgo tu bivajoči ter splošno poznani, pomoči bodele imeli dovolj!

Pozdrav Slovincem in Slovanom širom Amerike. J. T. Auroran.

Richwood, W. Va.

Oh prostem času pregledujem v gorskih višavah razne časopise. Zlasti me zanimajo razni dopisi, posebno pa naši pečlarji in kuharice, ki se vedno prerekujejo ter sovražijo kakor pes in mačka ter hvali vsaki svojo izobrazbo.

Pa po mojem mnenju menda ni preveč iznečen ne pečlar, ne kuharica. Tudi jaz sem se bil poslužil pečlarske obrti leta 1914 v West Salisbury, Pa., ali žal, ker tega posla sem bil hitro sit in sem jo odkuril nazaj v Cleveland. Moj prijatelj mi je svetoval, da je bolje plačati \$40 ali \$50 stanovanje in hrano, kakor v pečlarski šedi \$10. Da pa ne pridem v zadrego s pečlarji, zatorej je bolje, da molčim in poročam o delavskih razmerah.

Delo se še precej po volji, samo plača je bolj pičla. Imamo tri tovarne: ena za izdelovanje papirja, druga je strojarna, tretja pa parna žaga. Po tovarnah ni mnogo Slovencev, večinoma smo zaposleni v gozdju; pa tudi v gozdju ni nič kaj prijetno, glavno je, ker smo na čistem zraku. Alkoholnih pijač tu ni dobiti, zato si moramo suho grlo z dobro mrzlo pitno vodo, katere imamo v obilici. Če si pa kdo hoče privoščiti čašo piva, pa mora plačati 6 dolarjev do najbližjega mesta, ki je že preko meje te države.

Dne 13. marca smo imeli toliko vode, da nam je pobrala vse mostove, tako da niso obratovale železniške proge preko eden teden. Pozdrav vsem zavednim Slovincem širom nove domovine. T. P. M.

Ely, Minn. Rojaki! Jugoslovani sploh! Kljub temu, da smo takorekoč na

NAGLI NARAČAJ MARVEL PRODUCTS COMP. zahteva večjo tovarno.

Marvel Products Co., katere izdelki "Bolgarski krvni čaj" je splošno znan in priznan od prebivalstva naše dežele, se bo 1. maja preselila v novo stanovanje 305-309 Penn. Ave., Pittsburgh, Pa., ker so sedanji prostori na 316 Liberty Ave. premanjlni in ni mogoče odpravljati naraščajočega obsega trgovine.

Novi prostor meri približno 7000 kvadratnih čevljev in vsi razni oddelki bodo opremljeni z najbolj sanitarno in moderno opremo.

Mr. H. H. Von Slick, ki je predsednik Marvel Products družbe, si bo šel v čast, ako bo mogel svoje stare prijatelje in odjemalce postreči v novih prostorih družbe. —Adv.

Konec sveta, ker se konča železniška proga in ker imajo solnčni žarki že precej omejeno moč ter vlada skoro trajno zima, se je vseeno v naših srečih vznela iskra narodnega čustva in že dobiva podobno ognja.

Tudi mi elyski Slovenci smo stopili v vrste tistih, ki delujejo na to, da postane slovenska zemlja prosta in svobodna, da se otrese tudej navlade, kakor tudi vsake dinastije.

Ker se pa še vedno dobe rojaki, kateri ne unejajo popolnoma akcije Slov. Republikanskega Zdrženja ter njenega namena, jim prav toplo priporočam, da se vdeleže javnega shoda, katerega priredi tukajšnja lokalna organizacija Slovenskega Republikanskega Zdrženja dne 14. aprila v finski Opera House. Na ta shod so povabljeni razni slovenski govorniki; kot glavni govornik shoda pa bo Mr. Frank Kerže iz Chicago, mož, kateri si je priboril že lepe uspehe na polju za S. R. Z.

Rojaki in rojakinje! Pridite vsi na ta shod, pokažite, da se tudi v resnici brigate za usodo svojih bratov in sestrah.

Lahko rečem, da takega slovenskega shoda še ni bilo na Ely kot bo ta. Pridite, da se kaj poučite, ker to bo v vašo lastno korist.

Povabljeni so tudi vsi rojaki in rojakinje iz Wintona in Section 30, da se shoda vdeležijo.

Kličem vam: V boj za republikanske principe! Pozdrav! F. G. Vider, lokalni predsednik.

Butte, Mont.

Delavske razmere so dosti dobre, Delamo vsak dan, še v nedeljo. Delo je tu v rudnikih. Dela se

Barnum & Baily največji cirkus na celem svetu

Kakor vsako leto, je tudi letos dospel v New York cirkus BARNUM & BAILEY in ima svoje predstave v Madison Square Garden. Ker bo ostal v New Yorku le malo časa, pozivamo tempotom vse rojake, da si ogledajo ta Greatest Show on Earth.

Vsak dan sta dve predstavi. Prva je popoldne, druga zvečer. Program je skrbno izbran. Vsak, kdor pride v cirkus, bo videl nekaj, česar še ni videl dosedaj.

Vsako predstavo otvori sprevod "Aladin s svojo čudovito svetilko". Predstava traja tri ure.

Da je cirkus Barnum Bailey največji na svetu, so izjavili vsi strokovnjaki. O tem se bo tudi vsakdo prepričal, ki bo enkrat videl vse, kar smatrajo nekateri naravnost za čudež.

V cirkusu nastopajo umetniki svetovnega slovesa. Kdor hoče videti zmožnosti Kitajcev, naj pride v cirkus. Kdor hoče videti najslavnejše akrobate, naj poseti eno predstavo. Kdor se hoče do solz nasmeljati, naj gre gledat v cirkus klovnove.

Z eno besedo rečeno, v cirkusu je vse, česar se ne vidi vsak dan, česar ni mogoče videti na celem svetu, razen da človek prisostvuje eni ali dvema predstavama.

Cene so izvanredno nizke. Predstave trajajo po tri ure. Nikdo naj bi ne zamudil ogledati si največjega cirkusa na svetu.

Čitateljem naj zadostuje, ako povemo, da nastopa nad 1500 oseb v izbranih kostumih, in deloma vsaka oseba, ki nastopa, je že samoposebni neprekosljiv umetnik. Torej ne zamudite te ugodne prilike, in ogledajte si "The Greatest Show on Earth".

Jugoslovanska Katol. Jednota. Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900. Glavni urad v ELY, MINN. GLAVNI URADNIKI: Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Bx 251, Conemaugh, Pa. Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pomočnatve, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse priložbe pa na predsednika porotnega odbora. Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo oziralo. Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Urin in dnevna plača je \$5.25. Delo mora biti kar največje sile, da se dobi, ko se bliža pomlad, ker je dosti gorko zunanji in ni treba iti 2 milje o mogočih pomorskih operacijah, toda vojni izvedenci so danim dosti rudarjev gre ven. Nenehno zadrževali, da je prišel logični čas in da je kraj Jadransko morje proti avstrijskim pomorskim bazam.

O tem se ni resno govorilo, da bi poslali zavezniki in Amerika svoje bojne ladje proti Helgolandski nemški obrežju, ali pa v Baltik; tudi ni vrjeto, da bi se enkrat poskusili izsiliti prehod skozi Dardanele in so mnenja, da so avstrijske baze v Jadranskem morju najbolj vabljive za vporabo bojnih ladij.

Danes se smatra za gotovo, da general Foch odlašajo svojo možnost protiofenzive proti Nemcem v Franciji, dokler ne bo nemška moč omagala, nakar bo navalil z vso silo in bo uničil nemško armado. Ob istem času pa se bo pričela pomorska ofenziva v Jadranskem morju.

Po današnjih vesteh se more pričakovati, da dan protiofenzive ni več daleč in se lahko prične že ta tedej. Za gotovo se ve, da se bodo vdeležile protiofenzive tudi ameriške čete, toda dvomi se, da bo znašalo njih število 100 tisoč, kakor pravijo neoficijelna poročila. Domneva se, da bodo Amerikanci po 5000 mož na eni milji fronte, prevzeli najmanj 25 milj francoske fronte, ki se bo mogoče raztegnila na 30 milj.

Govori se, da so ameriške čete že v svojih postojankah in da je general Foch že postavil svojo bojno črto ter čaka na pravi trenutek, ko bo lahko pričel svoj veliki napad.

ROJAKI NARAČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽ.

Dr. B. F. MULLIN Zdravnik - specialst za Slovence. 411-4th Ave., Pittsburgh, Pa. (nasproti pošte, 4. poslojpe od Smithfield St.) Najstarejši specialst v Pittsburghu, ki deluje že 38 let kot zdravnik. Ozdravil je dosedaj na tisoče in tisoče oseb, pa tako more tudi vas. Rabi najbolje zdravila iz Evrope, Amerike in ostalih delov sveta. Zdravi vse bolniki moških in ženskih uspešno in hitro. Električni pregled s X-zarkli, s katerimi vidi vaše telo kot na dlanu. Pridite k temu staremu izkušnemu zdravniku — on vas bo gotovo ozdravil. NIZKE CENE, ZNANSTVENA PREISKAVA ZASTONJ. GOVORI SE SLOVENSKO. Uradne ure so: od 9. zjutraj do 5. zvečer. Ob nedeljah samo od 10. do 2. ure popoldne. Pri meni se zdravi veliko število Slovencev in Slovanov. Ozdravim vsako bolezen, ki jo prevzamem za zdravit. Imam veliko iskustvo v zdravljenju moških tajnih bolezni.

Tiskarna Glas Naroda VSAKOVESTNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH. DELO OKUSNO IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE. UNILJSKO ORGANIZIRANA. DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETE, GENIKI I T. D. Slovenic Publishing Company 82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Seдемnajsta odločilnih bitk

KA, KI SE JO VOJUJE SEDAJ V FRANCIJI, NAJVEČJA SVETOVNI ZGODOVINI, JE SEDEMNAJSTA V VRSTI NJENI BOLJ ODLOČILNIH BITK. — BITKA PRI GETTYSBURGU JE BILA SESTNAJSTA IN V SEDANJI SEDEMNAJSTI SE BO ODLOČILO GLEDE NAJBOLJŠIH INTERESOV ČLOVEČANSTVA, ZA KATERE SE JE VSEH OSTALIH ŠESTNAJST IZVOJEVALO.

Ves teden je svet s pritrjeno nestrastjo pričakoval vsake trdnosti vesti, ki jo je bilo mogoče dobiti z zapadne fronte, kjer se vrši velika bitka, najmočnejši konflikt v veliki svetovni zgodovini, bitka, od katere izida je odvisna usoda in bodočnost civilizacije.

Ni to prvič ali desetič, da je cela bodočnost človeštva odvisna od izvojevanja ali izgube neke bitke. Vsi taktiki soglašajo z izjavo Sir Edwarda Creasy, da se je namreč vršilo do leta 1851 natančno petnajst takih svetovno preslovljenih bitk. Par let pozneje je bitko pri Gettysburgu priznali kot šestnajsto tako bitko. Sedanja bitka pa je sedemnajsta vseodločilna bitka na svetu.

Bile so nekatere bolj krvave in bolj slikovite bitke kot pa so one, katere navaja Creasy, a ni bilo nobene, od katere izida ni bilo toliko odvisno. V naslednjem hočemo navesti seznam teh petnajstih odločilnih bitk, obnem s problemati ter posledicami za človečanstvo.

Prva bitka je bila ona pri Maratonu med majhno grško armado, ki se je borila za demokracijo, prostost in pravico, ter množico milijon Perzijcev, ki so skušali vzkovati svet v suženjstvo ter ugoditi željam enega tirana. Grki so ostali zmagovalci. Perzijci so poginili iz Grške.

Druga bitka je bila ona pri Salamis. Atenci so postali arogantni vsled prevelikega bogastva in uspehov. Oddaljili so se od prejšnjih demokratičnih idealov ter hoteli razširiti vojaško avtoriteto, ki je bila precej slična oni Nemčije. Velika atenska armada je napadla Sirakuzo. Bralci so seborili tako junaksko za prostost in neodvisnost, da so bili Atenci poraženi. Vojaška nadvlada Aten je bila za vedno uničena.

Tretja je bila bitka pri Arbeli in Aramelu. Perzijci, ki se je opomgla po porazu pri Maratonu, je iznova skušala nadvladati svet ter zatreli seme vsega napredka in čašne prostosti. Celi svet je bil v nevarnosti, da ga podjarmita tiranska dežela. Aleksander Veliki je z veliko manjšo, a boljše izurjeno grško armado zadel na Perzije pri Arbeli. On ni le uničil sovražnika, temveč tudi eno vedno končal sen Perzije o svetovni nadvladi.

Četrta bitka je bila pri Metavru. Rim je stetil Grški kot predgovitelj demokracije in prostosti. Kartaga, koje sila je bila prav tako velika in barbarska kot sila Perzije, je odposlala svojega najboljšega generala, Hanibala, da si osvoji ces tedaj znani svet. Hanibal je bil uspešen v svojem krvičelnem poslu, ko je zadel na Rimljane in njih demokratično armado pri Metavru. Bil je poražen. S tem pa je bilo poraženo tudi zadnje upanje Kartage, da vklema prosti svet v verige militarističnega suženjstva enega tirana.

Peta bitka je bila ona v Tevto-burškem gozdu med spoznavalci prostosti ter Rimljani. Rim je prenehal biti demokratičen. Osa-ben vsled prevelikega bogastva in sila, je končno skušal naprtiti tiransko vladno celemu ostalemu svetu. Armin ter skupina takozvanih "barbarov" se je upri ter prizadel s svojimi ljudmi velik udarec v tej bitki. S tem pa je tudi izčistil pot za novo dobo prostosti. Tukaj so prvič v zgodovini ustavili tiranstvo Rima ter strmo-glavili njega silo.

Šesta bitka je bila ona pri Chalons, kjer se je obudovani prednik kajzerja, Atila, sestel ter je bil poražen od veliko manjše armade, ki se mu je postavila po ro-bu, ko je skušal pregaziti in za-služiti celo Evropo.

Sedma bitka je bila ona pri Tours in Poitiers, v kateri je Francija ustavila val saracenske invazije, ki je ogrožal preplaviti Evropo ter uničiti kriščansko vero. Zmaga pri Tours je bila sijaj-na zmaga tako za civilizacijo kot za vero.

Osma bitka je bila pri Hastings, ko so Francozi premagali kmečko in zabito saško pleme, panogo iz Nemčije, ki je slabo vladalo Angliji. Ta bitka je izčistila pot za napredok, vzgojo in prostost.

Deveta bitka je bila bitka De-sapo Orleanske pri Orleans, kjer so porazili angleške vpadnike. Ta zmaga je prebudila Francijo k no-vemu narodnemu življenju ter jo oprostila mogočega jarnja suženj-stva.

Deseta bitka je bila bitka po-razna "španske armade", ki je predstavljala veliko brodogrje, po-slabno iz Španije, da se uniči Ang-lijo in delo, ki so ga takrat vr-sili Angleži za človeški napredok. Majhno angleško brodogrje, kate-remu je deloma pomagal vihar, je porazilo "nepremagljivo arma-do", kateri naslov si je to brodogr-je samo nadalo.

Enajsta je bila bitka pri Blen-heim, ko je Anglija s svojimi za-vezniki uničila svetovno vojaško vladno, katero je skušal ustanoviti francoski kralj Ludovik XIV. na stroške sveta in človečanstva.

Dvanajsta bitka je bila ona, ko je Rusija pri Pultovi končala vse načrte švedskega kralja Karola XII., ki je hotel zavojevati celi svet in ustanoviti vojaško dikta-turo.

Trinajsta bitka je bila ona pri Saratogi, obratna točka v zgodovini ameriške revolucije. V tej bitki so najmočnejšo angleško ar-mado prisilili k predaji v roke ameriških domoljubov. Ta pred-aja nam je preskrbela zvezo s Francijo.

Štirinajsta bitka je bila bitka pri Valmy. Tam je oddelek navid-ozno razorganiziranih Francozov pogljal nazaj veliko zavezniško armado, ki se je skušala okoristiti s francosko revolucijo ter razko-sati Francijo.

Petnajsta bitka je predstavljala strmoglavljenje Napoleona pri Waterloo, ko je dobil avtokratični militarizem svoj smatni udarec iz rok zveze, ki se je zavzemala za demokracijo.

Bitko pri Gettysburgu se lahko označi kot šestnajsto bitko v tej vrsti, kajti začela je preobrat v državljanski vojni ter dovedla do končne zmage, potom katere se je vzdričalo Združeno države kot velik narod, mesto da bi se razko-sale v skupino ločenih držav.

V vsaki teh bitk se je, kot vi-dite, obrnilo in rešilo najboljšo in-terese sveta in demokracije, in sicer v zadnjem trenutku in vsled junastva pravih mož ter ob prave-m času. Tako se bo tudi zgodilo v Franciji ter v vojni, katero vo-jujemo danes.

Aretacija velikega kneza.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on April 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 1. aprila. — Brat prejšnjega ruskega carja ve-liki knez Mihael Aleksandrovič je bil aretiran in so ga zaprli v Permu na povelje permškega sovjeta delavskih in vojaških delegatov.

Admiral Sahlin je bil izvoljen za poveljnika črnomoške bro-dovja.

Rutenjevo poročilo pravi, da je general Pajov, ki je bil imenovan za poveljnika moskovskega voja-skega okraja, izjavil, da pričaku-jejo, da bo tekom dveh mesecev imel milijon vojakov.

Velikakuski top.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on April 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 1. aprila. — Danes se je izvedelo v mornari-skem departmentu, da bo ameriška mornarica dobila velikanski top, bo lahko streljal 105 milj daleč. Top delajo na izredno odredbo mornariškega tajnika Daniela, ki ne soglašja s trditvijo nekaterih or-dinačnih izvedencev, da je ta top brz vsake vojaške vrednosti. Naj-dišji top se nahaja na enem dread-noughtu, in meri 70 čevljev. no-vi top pa bo meril 85 čevljev in bo izstrelil dosegel hitrost 5000 čev-ljev na sekundo.

Vojaški naročitelji se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdra-venih državah.



"ŠTEDIMO S HRANO!" — GES LO VSAKEGA AMERIKANCA.

ZAGANJE KOT PREDMET INDUSTRIJE.

Med drugimi ekonomijami, ka-tere je pospeševala vojna, se na-haja tudi povečana uporaba za-ganja. Našlo se ni le veliko novih načinov, kako uporabiti žaganje, temveč so ga pričeli tudi izdelo-vati v trgovskem smislu.

Če stopi človek v prostor za u-zorje v moderni tovarni za za-ganje, zapazi na policah steklenice z odprtimi navzdol. Barve so različne, rdeče, rjave in rmenne, ne da bi omenjali bele in črne. V tej fi-nejših oblikah se dela žaganje mo-goče iz šestdeset različnih lesov, z različnimi stopinjami drobnosti so-glasno z raznolikostjo namena.

Žaganje, kombinirano z oljem spravljajo v pakete ter rabijo ta-ko preparirano žaganje za čišče-nje preprog mesto starinskih listov čaja. Žaganje iz različnih nesmol-natih lesov rabijo za prekajevanje mesa in žaganje v obliki kaše ra-bijo pri izdelovanju dinamita.

V kombinaciji s cementom se žaganje različne vrste in barve u-porablja pri konstrukciji posebnih podov ali tal kot se jih rabi pon-avadi v bolnicah. Tak pod, napravl-jen iz tega materiala dočim je v plastičnem stanju, se lahko polo-ži v enem samem osu, brez špranj ali sklepev, vsled česar je jako čist. Razven tega pa je tak pod "tih" ter se po njem lažje hodi kot po bolj trdem.

Nekaj čudnih uporab je za bolj-še vrste žaganja. Ena takih upo-rab se tiče žaganja španske cedre katero je izvanredno lahko. Upo-rablja se ga pri spravljanju cene-nih kemikalij v steklenicah ter od-pošilja te kemikalije na dolge raz-dalje.

Najtežje žaganje je iz obovine (obony). To žaganje je črno, da-siravno je najti sledove majhnih belih kosmov.

Bodeča palma daje najboljši be-lo žaganje izmed vseh. To žaganje se pretvori v zelo fino kašo ter rabijo pri izdelovanju gotovih vrst stenskega papirja.

Izdelujejo tudi žaganje, kate-remu pravijo "lemon". To žaganje pa ne prihaja iz lesa limone, tem-več dobiva svoje ime od barve.

Zelo veliko hiš je deloma zgra-jenih iz žaganja, naprimer v obli-

ki opek, napravljenih iz tega dra-terega je pospeševala vojna, se na-haja tudi povečana uporaba za-ganja. Našlo se ni le veliko novih načinov, kako uporabiti žaganje, temveč so ga pričeli tudi izdelo-vati v trgovskem smislu.

Žaganje tudi stiskajo v različ-ne oblike in predmete ter izvrše v dobre imitacije hrastovine, ržne-ga lesa in mahagonija ter drugih lesnih vrst. Izdelujejo tudi zelo izvrsten linoleum in sicer iz zme-si, v kateri se istotako nahaja ža-ganje. Načini uporabe žaganja so skoro brezštevni. — kajti rabijo ga pri izdelovanju različnih plin-ov, zamaškov in drugih predme-tov. Uporabljajo ga tudi v pralni-hačah mesto mila ter končno pri iz-delovanju barv.

Nemčija je izgubila svoj kabel

Nemčija je izgubila priliko, da zve-že celo cesarstvo. — Dvajsetletni napori, da se zveže inozemske po-sesti s kablom, so bili izgubljeni s pričetkom vojne.

Napori, ki so trajali dvajset let, da zveže Nemčija vse kolonije z domačo deželo, so bili brezuspešni, ko je izbruhnila vojna ter dovedla do razdejanja komunikacije potom kabla med različnimi deli nemške-ga cesarstva.

— Eden nemških načrtov pred vojno je predstavljala oživotvorje-nje kabelske proge do malajskih posestev Nemčije in sicer neod-visne od angleške kontrole. Pri tem so hoteli zrabiti ameriški paci-fični kabel kot nevtralnega progno Nemčija je imela dogovor s Ho-landsko, potom ka rega sta razvi-jala oba naroda samostojen sistem, ki je vezal različne nemške in nizozemske otoke v Iztčni Indiji. Iz-točišče tega sistema je bil nemški otok Ypa v skupini Karolinov, o-tok je bil zvezan z Guam in Šang-hajom na Kitajskem. Južno od Yapa je dosegla ena črta otoka Bor-

neo in Celebes in od tam Javo in Sumatro. S tem sistemom je bila zvezana tudi nemška Nova Gvine-ja ter kitajske kolonije. Te kolo-nije je bilo mogoče doseči iz Nem-čije preko dveh nemških prek-atlantskih kablov in preko ame-riškega sistema.

Oba nemška transatlantska ka-bla sta zapustila Nemčijo pri Em-den ter sta bila zasidrana pri Azo-rih, kjer je portugalska vlada do-volila zgrajenje postaje, in z Azo-rov je tekel abel v New York. V pričetku vojne so Angleži preze-zali te kable med Azori in Emde-nom, da preprečijo sporočanje va-sti v Nemčijo.

V nemški načrt so bile vključe-ne tudi nemške posesti v Afriki. Položili so črto iz Borkuma do Vi-go, na Španskem, vendar pa je španska elaad odklonila dovolje-nje, da se razgne to črto do Ka-

narskih otokov. Drugo črto pa so položili direktno iz Nemčije v Te-ne rifo, na Kanarskih otokih in od tam do Monrovia, v neodvisni afriški republiki. Leto dni predno se je pričela vojna so raztegnili Nemei to črto iz Monrovia in Lo-me, v nemški koloniji v Togo de-želi ter od tam do Duala v nemškem Kamerunu. Dosežen je bil tudi spo-razum, potom katerega naj bi ime-la Nemčija leta 1919 črto iz Duala do Swakopmunda, v nemški ju-žno-zapadni Afriki. S tem bi bile vse nemške kolonije v Afriki zve-zane potom kabla, razven nemške iztočne Afrike, z domačo deželo to je Nemčijo.

V zvezi z nemškimi trgovskimi načrti glede Južne Amerike so po-ložili leta 1911 kabel iz Monrovia

in v masakriranju naroda. Kemikom v Angliji se je posrečilo napraviti skrob iz indijskega sladkega krompirja.

v Liberiji v Pernambuko v Brazi-liji in kontrolujoče interese so kn-pili pri nekem argentinskem ka-blu iz Buenos Aires in Montevi-deo v Colonia. Treba je bilo le še zvezati Colonia s Pernambuko, da se dovrši popolnoma nemško črto iz Nemčije v Buenos Aires. Vojna pa je uničila vse te načrte.

Papež protestira.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on April 3, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Ottawa, Kanada, 1. aprila. — Papež Benedikt je vložil v Berlinu protest proti bombardiranju Pari-za, posebno pa proti rušenju cer-koli leta 1911 kabel iz Monrovia

in v masakriranju naroda. Kemikom v Angliji se je posrečilo napraviti skrob iz indijskega sladkega krompirja.

Pomlad je tukaj in z njo pride čas izpuščajev, ki kažejo, da vaša kri potrebuje popolnega čišče-nja in sistema dobrih mazil. Potrebujete dobrih krvnih zdravil za to delo in zaradi tega ne boste nikdar občutili, ako poskusite

Severa's Blood Purifier

(Severov Kričistilec). Dobite ga v lekarni. Je izborno pomladan-sko zdravilo za vašo kri. Njegov učinek je liter in doberdelen. Poskusite ga pri čiščenju nečiste krvi, oteklin, izpuščajev, ules in boleznih, katere povzročajo nečista kri. Vsakdo bi moral rabiti splošno to zdravilo. Cena \$1.25.

Bolečine v hrbtu povzročajo nered v ledvicah in potrebuje zdravil, ki bodo ozdravila prvotno bolezen, ki vpliva na organ in s tem odstrani bolečine.

Severa's Kidney & Liver Remedy

(Severovo zdravilo za obisti in je-tra) so se v takih slučajih pokazali s svojo veljavo tako pogosto, da ga vam brez odlašanja priporočamo za zdravljenje ledic in boleznih na mehurju in takih simptomov, ki se po-navadi pokažejo. Cena 75c. in \$1.25.

Srbeči izpuščaj so, zdaj dnevna prikazen in so poznani zaradi tega, ker zelo pečejo. Take bolečine se odpravijo, ako se zdravijo s

Severa's Skin Ointment

(Severovim zdravilom za kožne bolezni). Odleglo bo kmalu, kajti mazilo je znano kot zanesljivo in takoj vstavi srbečje ter pomaga naravi pri zdravljenem procesu. Bolečine prenehajo v zelo kratkem času. Cena 50 centov.

Milo proti izpuščajem mora biti antiseptično čisto in mora vsebovati taka zdravila, ki bodo služila v to, da preprečijo srbeče bolečine in to bo tudi ozdravilo bolezen. Iz tega vzroka priporočamo

Severa's Medicated Skin Soap

(Severovo zdravilno milo za kožo), kajti vemo, da to zdravilo odgovarja zahtevam. To je milo, ki mora imeti svoj prostor v vsaki družini. Neobhod-no potrebno je v univalni sobi. Cena 25c.

Severova zdravila prodajajo lekarnarji vsepovsod. Ako vam jih kak lekarnar ne more dati, nikar ne vzemite nadomestkov. Pošljite pravo svoto nam in mi bomo preskrbeli, da boste prav postreženi.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

Iz zakladniškega urada.



HRANI IN POSOJAJ SVOJE PRIHRANKE

STRICU SAMU.

On jih potrebuje sedaj, Vi jih boste potrebovali po vojni.

KUPUJTE VOJNO VARČEVALNE ZNAMKE OBVEZNICE VLADE ZDRUŽENIH DRŽAV.

Nosijo štiri odstotne obresti, plačljive na četr let. Lahko pričnete

S PETINDVAJSETIMI CENTI, če kupite varčevalno znamko Združenih držav.

Vaš poštar, vaš bankir, vaš časopis in številno drugih prodajalnih agentur vam bo povedalo vse glede teh znamk. Oglejte si jih!

TO JE VAŠA DOLŽNOST.

TO BO OHRANILO ŽIVLJENJE

TO BO IZVOJEVALO VOJNO

Ako se bodo rojaki odzvali našemu klicu v polni meri, v korist samim sebi, in slovenskemu narodu za ugled, bomo imeli obilo dela in skrbi brez zasluzka, toda z veseljem smo pripravljeni za velevažno stvar storiti vse, kar je v naši moči.

Na celem svetu se dandanes ne more denarja bolj varno in obrestonosno naložiti, kakor v vojno-varčevalnih znamkah Združenih držav. Vsak jih zamore dobiti v vrednosti en tisoč dolarjev, in ne več. Sezite po njih brez odloka, vsak po svoji moči.

Kadar nam pošljete denar, priložite 16 centov v znamkah za poštino registriranega pisma, v katerem vam bomo poslali znamke.

Pripravljeni smo tudi vojno-varčevalne znamke hraniti pri nas, in v takem slučaju se nam naj pože poleg denarja za znamke le 3 cente za poštino pisma, v katerem bomo poslali potrdilo.

Vsako naročilo naj bude podpisano s lastnoročnim podpisom istega, ki bude kupil znamke.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

TVRDKA FRANK SAKSER

62 CORTLANDT STREET,

NEW YORK, N. Y.

Novo Slovenske Columbia plošče.

E 3739 (Odprti dekle kamrico, Slov. pevsko (društvo "Slavec") (Srečna mladost, valček, Fina (harmonika) 75c

E 3740 (Sinoči sem na vasi bil, Pevsko (društvo "Slavec") (Veseli godec, Columbia, Kranjska (kapela. 75c

E 3741 (Na planinah solnce sije, dvospev (Dan. in Pol. (Vesela poskočnica, Polka, Harmo-nika dvojna 75c

E 3742 Otok bleški, dvospev Dan. in Po. (Na plesu, Harmonika dvojna. 75c

A 2455 Columbia gramofon marš, Prince (Band (Manhattan Beach Marš Prince (Band. 75c

Dance Music, 12 inch. A 6017 (I'm going to follow the boys. (Prince's Band. (Cleopatra Had a Jazz Band. \$1.25

Vseh šest rekordov Vas stane ravno \$5.00. Pišite po nje in ne pozabite dati točni naslov od Vaše Expresne postaje.

Ivan Pajk,

Columbia Graphophone Dept.

456 CHESTNUT ST.,

CONEMAUGH, PA.

Poljaki kot narod

000

Pri Poljakih opažamo napredujočo notranjo razliko, dasi se ni prišla do one stopnje, kakor pri Rusih in ne daje prilike za delitev poljskega naroda na več narodov. — Sicer bo treba tu še bolj nego tam obdelati vse to vprašanje in bolj znanstveno utemeljiti razločke in vrste poljskih plemen.

Gradiva je mnogo zbranca, posebno folklorističnega glavno od Oskarja Kolberga, v novejšem času od J. Karłowicza in od drugih v "Wisli". Po jezikovni strani delujejo v novejšem času posebno S. Dobrzycki, J. Karłowicz in K. Nitsch, toda vsi ti rezultati še do sedaj niso sklenjeni in strnjeni.

Običajnemu deljenju na večje in manjše skupine služi predvsem za temelj historična tradicija, bližja in globlja omejitev je šele naloga nadaljnjega dela.

V celoti se navadno deli poljski narod na te velike in manjše dele:

1. — na skupino velikooljsko, ki obsega Šlezijo, Poznanjsko in Prusijo;
2. — na skupino mazovsko, vzhodno od prve pri Visli, Narevi in Bugu in
3. — na skupino malopoljsko na jugu obeh pri gornji Visli do Karpatskih gor in Sana.

K njim se prištevajo kot 4. posebna skupina na Pomorjanskem — Kašubi.

V velikopoljski skupini se je najbolj pod vplivom nemškega pritiska najprej pokazala združitev starih rodov in plemen, in njen jezik je tudi obvladal in postal literarni jezik vseh poljskih. Nasproti temu je ostalo v gozdnam in težje pristopnem Mazovskem in Malopoljskem več prostosti za diferencialni razvoj in plemenske in lokalne razlike so se bolj razvile in ohranile.

Z ozirom na imena, po katerih razlikuje ljudstvo med seboj ljudi raznih plemen in krajev, ločijo poljski etnografi predvsem te-le:

V Šleziji se imenujejo prebivalci gor Goral, ljudstvo srednjega dela Walahi, ljudstvo na ravnini Lahi ali Dolaki, pri Visli Wislaci. Od vislanskih plavcev je nastalo ime že od XVII. stoletja običajno nemško ime Wasser-Polaken. — Na Poznanjskem in Pruskem prebivajo v okraju wagroviščem v zahodnem delu Paluki, na levem bregu Varte, od ustja Prosne se začnejo Poreczani; pokrajina od Gopla do Visle in Noteče v okraju inowraclavskega in na jugu bydgosčskega se imenuje prusko Kujavje.

Ljudstvo v krobskem okraju ob meji Šlezije nad Orlo se imenuje Hazaki ali Lesnjaki. V krajevini Prusiji, katere helminsko in malhorsk zemljo lahko imamo za daljši del Kujavja in Warnijo za dle Mazovskega, prebivajo Borovjaki, Boraki, med Tuholo, Koronovim in Starogardom — Kocievjaki v okraju starogardskem. Nižinci pri ustju Visle se imenujejo Żulawi. Pruske Mazure od severne meje proti jugu in proti vzhodu do ruske meje naziva okoliško ljudstvo Tilosane.

V ruski Poljski predvsem rabijo krajska imena, kakor Bojari, Borovjaki, Kopjenjaki ali Kopijniki, Kozjari ali Kozjaki, Poborzani, Posaniaki, Wochi, Kaliszani in pod. podobnejših priimkov niti ne omenjamo.

Glavna rodovna imena so Kujawiaki (poljski poleg pruskih), Kurpi v tako zv. Zeleni in Beli Pušči v delu ok. ostrowskega in lomžinskega, Kiežaki v loviški kneževini in Mazovje, ki zavzema gubernijo suvalsko, lomžinsko, plosko, varšavsko in sjedleško. Tudi poljsko Podlasje spada k Mazovskemu. Njegovo ljudstvo je nastalo, kakor pravijo poljski antropologi, iz mešanice Poljakov z litvanskim rodum Jatvigov.

Drugače delijo etnografi tudi po krajih, na pr. kališkem, piotrkowskem, radomskem, kieleškim, lubelskem, sandomirskem, krakovskem (tu je najpestrejši in najsičajnejši narodni kraj) itd.

Vsi ti poljski rodovi se čutijo vključno svojim razlikam eden narod, posebno od poslednje dobe, odkar jih ruskonemški pritisk narodno prebuja in združuje. Edino pri Mazurih, ki jih loči protestantska vera od drugih in jih naravno veže z Nemci, se vidi danes, kakor sporočajo nemške vesti, pojav, ki je, kakor je razvidno iz govorov pruskih ministrov Studta in Armina, tudi cilj nemške politike: govorijo poljsko, toda čutijo se že — Pruse.

Drugod Poljaki to hibridno stanje, zahtevano od pruske države, odločno in hrabro zavračajo.

Ker je rezultatom dialektoloških in jezikovnih raziskavanj odmenjeno v Enciklopediji posebno in obširno mesto, se hočem tukaj še dotekniti samo rezultatov mnogih novih antropoloških del, ki se pečajo s poljskim tipom.

Iz njih vidimo, da moramo predvsem razlikovati planince od jedra poljskega prebivalstva v ravninah ob Visli. Najčistejši tip je Galičan, lomžinski in lublinski Poljaki so silno pomešani. Antropološka raziskavanja so nadalje pokazala zanimiv pojav, da se poljsko plemstvo pogostoma razlikuje od kmečkoga ljudstva, na pr. po večji brachicefaliji, višji rasti, redkejših svetlih očeh; s tem so do neke mere podprte teorije o samostojnem etniškem postanku poljskega plemstva.

Drugače ima Talko-Hrynciewicz za prototip tatranske planince; čimdalje se oddaljujemo od Karpatov, tem bolj se tip menja in kaže mešanico. Zanimivo je še tudi, da kažejo Poljaki po rezultatih vseh novejših raziskovanj značilno bližje telesno sorodnost in podobo z Velikorusi. To je zanimivo z ozirom na vprašanje po razmerju Velikorusov in Malorusov.

Najbolj nepravilna poljska skupina, tako različna od drugih, da ji mnogi naravnost odrekuje poljski postanek in jo pridružijo genetično samostojni veji obmorskih Slovanov so Kašubi in ž njimi združeni tako zv. protestantski lebski Slovenci.

Ozemlje Kašubov, površno označeno že zgoraj pri opisu poljskega ozemlja, se razprostira ob levem bregu dol-

nje Visle in je omenjeno s črto, ki se vleče od Kamiene — čez Czluhowo k Starzynu in od tod čez Bytow k Żarnowskemu jezeru. Ob obrežju gre potem do Gdanskega in od tod gre ravna črta čez Skarszewe k Kamienu.

Od gosto obljudnega jedra te dežele je oddeljen mali del, ki prebiva kompaktno ob južnem bregu Lebskega jezera, pri izlivu rek Lebe in Lupe.

Poleg splošnega imena Kašubov, katerih postanek ni znan, stopajo na površje na vzhodu dežele še posebna imena: Karwaci, Pomarenci, Lyczaki, Kocjewaki, Borovjaki pri Lebskem jezeru Kabatki, Lesaki in Bylaki. Najzanimivejše je seveda ime Slowieni, ki se je očitno ohranilo iz starih časov in se čita že leta 1586 pri Š. Krofeyu.

Kašubov je malo. — Po uradni statistiki iz leta 1900 jih je bilo 100,213, po nekoliko starejših štetjih Ramultovih 173,813 v opisanem ozemlju, v Evropi sploh 200,000, v Ameriki razun tega 130,000.



(Nadaljevanje.)

XIII.
Vsa Moravska je vzdikala veselja. Od mesta do mesta, od gradu do gradu, od vasi do vasi so se razlegali svečani glasovi: "Naš oče prihaja! Metod se vrača!"

Sreče vsakega kristjana je bilo polno radosti. "Naš učitelj, naš krstitelj je rešen!"

V Velegrad vodeče ceste so bile polne ljudstva. V najrazličnejših nošah so prihajali iz cele dežele. Kdor je mogel, je prišel pozdravit Metoda, ki se je vračal iz jetništva. Zopet je šel Božidar kot solnčni žarek po Moravskem, povsod se mu je mudilo. "Kdor more brez škode od doma, naj pride na Velegrad, da slovesno pozdravimo vračajočega se škofa!"

"Vsi pridemo, da ga spodobno pozdravimo. Sprejmemo ga z odprtimi rokami!" In vzdignil se je prah ter podkve so zapaketale in za oznanjevalcem Metodovega prihoda že ni bilo več sledu. Moravska je velika in predno prehodi Božidar vsaj najraznejše kraje, mine mnogo časa. Hoče se ustaviti tudi na gradu Borotinu pri Liziki, za katere ženina je bil pred nekoliko tedni slovesno proglašen v navzočnosti sosednjega plemstva. Drugače ni moglo biti. Cvetana je sama tako hotela in je prosila Božidara.

"S tem poplačaš dobroto, katero sva midva oba uživala od dobrih ljudi na gradu." — Solnce je svetilo tako krasno, tako milo, kakor bi tudi čutilo radost nad prihodom dolgo pričakovanega škofa Metoda. Rosne kapljice so se razprostirale kakor biserni plašč po cvetličah in listje se je svetilo kot čisto zlato. Od zapada je pihljah lahek vetrček. Na vseh cestah in poljskih stezah je bilo polno ljudi, da se marsikje ni moglo niti skozi priti. Moraveci so šli v večjih in manjših trumah. Nekateri so vzeli tudi zastave in so šli kakor na božjo pot, prepevali pesmi termolili.

Tudi gospoda iz gradov je prišla. In vzeli so z zlatom pretkana oblačila in s hermelinom podšite suknje. Za čelade so si pripeli sopke ter opasali meče z zlatimi ročajmi. Kar je kdo imel najlepšega in najdražjega, vse je vzel seboj na veliko narodno slavnost. Nikolaj je odšel z vsem služabništvom, le nekaj starih ljudi je ostalo doma. Ni se bilo ničesar bati. Dub je bil še vedno v ječi na Velegradu in Nemcem je minilo vsaj za nekaj časa veselje za ropanje po Moravskem. Tudi gospa Lucija in nje hči Lizika sta šli naproti rešenemu škofu. Lizika je bila vesela, smejala se je in šalila. Saj vidi na Svetopolkovem dvoru svojega ljubljence — Božidara. Tudi Cvetana se je veselila; tako davno se že nista videli!

"Z lastno močjo smo si osvobodili škofa", pripomni grajsčak in vzpodbode konja. "Ko bi ne bili zmagali Nemcev, bi ga nam najbrže ne bili dali tako hitro. Narod sam si je stekel veliko zaslugo za povrnitev ljubljencega učitelja."

"Predvsem Božidar!" doda grajsčakova gospa Lucija. "Da, Božidar, kakor tajni duh je preveval naša sreča. Bil je kakor naša posebljena tuga, naša želja. Lizika sklene glavo in rdečica ji oblije lica.

"Pozdravljen, gospod, zopet se snidemo na Velegradu!" Stara tovariša si podasta roki. "Danes prihajamo boljše volje kakor prvikrat. Saj naju je stal ta dan pa tudi nekaj dela in truda..."

"Seveda. A ko bi se bili še bolj trudili in ko bi se še bolj zanašali nase, mi sami bi vendar ne bili mnogo dosegli!" "Kako to?" "Kaj nisi slišal, da je moral posredovati sam papež, da so bili ječarji našega škofa izobčeni ter da se ne sme v solnograški škofiji niti zvoniti, niti svete maše opravljati, dokler ne bo Metod prost? Metod sam se je pritožil pri papežu in in ta je nastopil zunaj z vso odločnostjo. Samo na ta način dobimo nazaj svojega škofa."

"Bodi, a mi smo vendar mnogo storili za Metoda." "Da, mnogo, in ne samo za Metoda, ampak tudi zase. Ž njim bo prišel k nam tudi božji blagoslov. Sedaj imamo zagotovljeno neodvisnost in samostojnost. Toda pospešimo korake, da ne pridemo zadnji."

Izpodbodla sta konja ter oddirjala, da se je valil prah za njima in da so morali pešci stopati v stran. Na Velegradu je bilo šumneje kakor tedaj, ko so si stali nasproti Moraveci v mestu in Nemci pred okoli. Meče so imeli samo za okrasje. Ščita ni bilo videti nobenega. Na vseh obrazih se žari, iz oči jim odseva radost. Veselje je neizmerno.

Vse oči so obrnjene v daljavo, odkoder se vedno bolj približuje četa jezdecev. Nekaj takega kakor zastava jim plapolala nad glavami. "Ze gredo, že niso več daleč!" A bili so še zelo daleč; le nestrpnost domišljija ljudstva je preskočila ves prostor. Po mestu in povsod okoli zaore navdušeni klic. Gozdovi pa ponavljajo z desetkratnim odmevom klic: "Slava Metodu, našemu očetu, našemu škofu!"

Plemstvo mu jaha nasproti, na čelu jezdi knez Svetopolk. A tudi pešci ne ostanejo mirni. Kakor za stavo teko poleg jezdecev. Hrepenenje, da vidijo Metoda, je pospešilo njih korake. Ga že vidijo — zopet gledajo njegovo smejljajoče obličje, ljubeznivo oko in plemenito postavo. Toda, kako se je postaral, kako je postal bleđ in kako mu je čelo nagubano! Pozna se, da gre iz ječe. Okoli jezdecev se je nabralo na tisoče ljudstva. Vitezi poskačejo s konj, ljudstvo pade na kolena. Ravno tako stori tudi knez Svetopolk.

Metod, slovanski apostol, toliko ljubljen, toliko izkusan v raznih naukah, a vendar neupognjeni junak. Metod, moravski škof, ljubljence vseh, učitelj-krstitelj, iztegne roki, obrne resni pogled proti nebu ter blagoslovlja svoje ljudstvo, svojo ječo.

"Ljubljena deca", se obrne Metod k zbranim, "po dolgem času prihajam zopet med vas. Zahvaljujem se vam za ljubezen, ki jo čutite do mene, zahvaljujem se vam za trud, s katerim ste me osvobodili jetništva. Zopet sem v vašem krogu, zopet sem vaš oče in vi moji sinovi. Ko sem bil ločen od vas, sem molil za vas; tukaj med vami pa ne bom samo molil za vas, ampak tudi delal bom za vas. Mnogo je še preostalo, kar vam hočem in moram povedati; mnogo je še Slovanov, katerim ni zasijala luč prave vere. Tudi k tem pojdem, tudi te moram pripeljati na pot resnice in zveličanja."

Božidar se razveseli, kajti to je bila njegova srčna želja. Njegov narod molil za svojo srečo še vedno pred maliki.

"Slovanski narod smo; en jezik nas spaja, naj družni nas vse tudi vera in enega pravega Boga, ki vodi vse naše korake, ki je dal, da sem zopet pri vas, pri ljubljeneh bratih."

Ljudstvo začne iznova klicati navdušenja. Davno že niso slišali tako prisrčnih besedi, davno že niso videli tako ljubeznjivega obraza.

Potem se obrnejo proti Velegradu. Jezdci gredo pred Metodom, ljudstvo pa se vali v neprepletnih gredah za njim. Vsi niso mogli niti v mesto, a bili so zadovoljni, samo da so videli in slišali Metoda.

Škof gre najprej v cerkev. Potem pa se zopet obrne do spremljajočega ga ljudstva. Hodil je med vrstami in povsod tlažil z besedo ali vsaj s smejljajem, kakor bi ne čutil prav nič utrujenosti od dolgega pota in od še daljšega jetništva.

Popraševal je po vojnih in drugih dogodkih ter postal žalosten, ko je čul o upornih poganih. Toda le za hip.

"Daj Bog, da jim ponorejo besede ljubezni", je rekel Metod.

Dolgo časa je ostalo ljudstvo pri svojem škofu in šele pozvev noč je pričelo misliti na povratek. Bilo je potolaženo, razveseljeno v globočini srea, pomirjeno v blagem upanju, da se razvije sedaj blagostanje na Moravskem, da zavlada za dolgo časa mir in pokoj; kajti z Metodom je prišel v deželo tudi božji blagoslov. — Zopet je potoval Metod po deželi, potrjeval v veri, pridigoval in zidal cerkve, posvečeval duhovnike in delil dobroto. Ko se je pripravil o izbornem stanju svoje škofije, se je povrnil na Velegrad, kjer so se obetale razne slavnosti.

Zaprtili pogani, ki so dosedaj vztrajali v veri svojih očetov, se niso več upirali, ko so začeli sveti evangelij iz Metodovih ust, ko so spoznali njegovo ljubazni polno sree. Trda, oledena srea so se otajala, ko jih je ogrela gorkota Metodovih besedi.

Tudi čarovnik Dub se je vdal. Cvetana ga ni zapustila, dasi jo je vabil sam knez na svoj dvor. Tudi Lizika jo je zopet želela imeti na Borotinu. Ostala je je raje v ječi pri očetu. Njena vztrajnost, ljubezen in vdanost do zaprtega očeta je premagala Duba, da je tudi on sklenil prejeti sveti krst iz Metodovih rok z drugimi pogani vred. In v tanamen so se pripravljale velike slavnosti, kajti z Dubom je padla zadnja trdnjava: po vsej Moravski je zasvetil nauk Kristove vere.

Ravno tisti dan se je vršila še druga slavnost. Metod je blagoslovil zarobenca Božidara in Liziko za skupno pot radostnega, a vedar težavnega zakonskega življenja. Preje pa so še Božidara povisali za viteza radi njegovih zaslug za domovino in za osvoboditev škofa.

Po končani slavnosti, ko je bil Dub s svojimi tovariši krščen, ko sta bila Božidar in Lizika poročena, stopi pred Metoda mlada deklica. V njenih lepih očeh se svetijo solze radosti. Pred škofom pade deklica na kolena. Ljudje po cerkvi gledajo ta prizor in sliši se šepetanje: "Cvetana, Dubova hči." Tudi novoporočena vstaneta, da bi boljše videla, a Božidar hitro sede nazaj na klopi.

"Gospod", govori Cvetana, "moj oče me je daroval bogovom naših očetov, bogovom zmote. Ti si prižgal pri nas luč prave vere, uničil si te bogove, posekal si njim posvečene gaje in pokazal si nam pravega Boga, v katerega moramo verovati. Prosim te, daruj me pravemu Bogu za vse življenje, za večno. Odreči se hočem vsemu svetu in samo Bogu hočem služiti."

Škof prime prosilko za roko ter ji reče:

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVljena 5. JULIJA 1908

INKORPORIRANA 27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:
Predsednik: JOSEPH PRIJATEL, 5232 Wash. Street, Denver, Colorado.
Podpredsednik: ANTON VODIŠEK, 424 Park Street, Pueblo, Colorado.
I. tajnik: FRANK ŠKRABEC, R. F. D., Box 17, Stock Yard Station, Denver, Colorado.
II. tajnik obenem zapisknik: J. CANJAR, 4422 Grant St., Denver, Colo.
Blagajnik: JOE VIDETICH, 4485 Logan Street, Denver, Colo.
Zaupnik: JOHN PREDOVICH, 4837 Washington St., Denver, Colo.

NADZORNI ODBOR:
1. nadzornik: JOHN GERM, 316 Palm Street, Pueblo, Colorado.
2. nadzornik: FRANK HENIGSMAN, 1230 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
3. nadzornik: MIHALJ KAPŠCH, 508 N. Spruce, Colo. Springs.

POROTNI ODBOR:
1. porotnik: PETER MEDOŠ, Route 8, Box 106, Pittsburg, Kansas.
2. porotnik: JOHN HOČEVAR, 514 West Chestnut St., Leadville, Colo.
3. porotnik: JOHN JAKŠA, Box 272, Leadville, Colorado.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. R. S. BURKET, 4487 Washington St., Denver, Colo.

URADNO GLASILO:
GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Vse denarne nakaznice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, pritožbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prepisne zadeve pa na predsednika glavnega porotnega odbora.

PREMEMBE ČLANOV IN ČLANIC ZA MESEC FEBRUAR.

Pristopili: K dr. št. 5: Anton Fajon, rojen 1861, cert. 1872; zavarovan za \$500.
K št. 11: Frances Sasek, rojena 1876, cert. 1873; zavarovana za \$500.
K št. 16: Frank Kogovek, roj. 1884, cert. 1874; zavarovan za \$1000.
K št. 21: Frank Košir, rojen 1874, cert. 1876; zavarovan za \$1000.
K št. 21: Agnes Puželj, rojena 1882, cert. 1875; zavarovana za \$1000.
K št. 22: Albert Petras, rojen 1901, cert. 1877; zavarovan za \$1000.
Zopet sprejeti: K št. 1: Ignac Jankovich.
K št. 8: Frank Borštnar, cert. 649; Terezija Borštnar, cert. št. 480.
K št. 23: John Seme, cert. 1747; Frank Lah, cert. 1692; Frank Urbas, cert. 1773.
Suspendirani člani in članice: Od dr. št. 14: Matija Smole, cert. 1642; Anto Rozman, cert. 1767.
Od št. 15: Anton Suklje, cert. 1462; Math Kokoli, cert. 1440.
Od št. 17: Marko Kneževich; Franciška Kneževich.
Prestopili: Od dr. št. 1 k dr. št. 16: John Predovich, cert. 1825.
Od dr. št. 11 k št. 9: John Jamše.
Od dr. št. 16 št. 11: Johan Jeltz; Frank Mavee.
Od dr. št. 3 k št. 5: Frank Mavee, cert. 1266.
Črtani: Od dr. št. 5: Jakob Ivanetich, cert. 935.
Od dr. št. 16: Anton Fox, cert. 1669; Rosi Fox, cert. 1670; Henry Castelar, cert. 1239.
Pri dr. št. 16: Fran Vodišek, se zavaroval za \$500, cert. 1860.
Zopet sprejet: John Malenšek, cert. 1846.
Z bratskim pozdravom
Frank Škrabec, glavni tajnik.

DRUGI IZDATKI.

Za konteste, dr. št. 16, prvo nagrado	\$ 15.00
Drugo dr. št. 21, Grintovec, v Ely, Minn.	10.00
Tretje dr. št. 5, P. Bratke, v Leadville, Colo.	5.00
Glasiło "Glas Naroda"	15.00
John Bohte, najemnika pisarne	6.50
Frank Škrabec, mesečna plača	50.00

Skupaj drugi izdatki 101.50
Skupaj bolniška podpora 647.00
Skupaj smrtnina 500.00
Skupaj operacija 50.00

Skupni izdatki za mesec februar 1918 1,298.50
Skupni dohodki za isti čas 1,641.69

Bivša imovina je bila \$24,539.86
Preostanek za februar 343.19

Skupna blagajna 28. februar 1918 \$24,882.05
Z bratskim pozdravom
Frank Škrabec, glavni tajnik.

"Naj se zgodi, draga hčerka, kar želiš. Tvoj dar naj bo krona današnjega dne. Ostani vedno zvesta nevesta trojednega Boga."

(Konec.)

Mnogo ljudi je bolnih. Zakaj? Ker niso pravilno zdravljeni.

Dr. S. P. MANSHIP

pove resnico in zdravi tako, kot bolezen zahteva.

MI NE ZDRAVIMO AKO SPOZNAVAMO DA BOLEZEN NI OZDRAVLJIVA.

Govorimo vaš jezik

PROF. DR. MANSHIP Nasproti Kaufman Baers trgovine

naslednik prof. dr. SLOAN-A

406 SIXTH AVENUE, PITTSBURGH, PA.

URE: dnevno od 9. do 8. zvečer; v nedeljo od 9.30 do 1. popold.

SLOV. DELAVSKA PODPORNICA ZVEZA
Ustanovljena dne 16. avgusta 1908.
Sedež: Johnstown, Pa.
GLAVNI URADNIKI:
Predsednik: IVAN PROSTOR, 1068 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.

Žrtev sodnije. KRIMINALNI ROMAN. PRIREDIL J. T.
DEVETNAJSTO POGAVLJE

V elegantni sobi enega najkrasnejših poslopij v mestu, katero je bil najel Phineas Dawson takoj po poroki, je sedela Aneta ter si aktrivala obraz v blazine.
Črn pajčolan ji je bil padel z glave, in s elega njenega obnašanja je odseval silen obup.

tem sem nedolžna. Jaz namreč nisem hotela umoriti Francis Trinka.
Če bi mi ne bil očitil vsakovrstnih stvari, če bi sočustvoval z menoj, zapuščeno žensko, bi se mi nečesar ne zgodilo.
Povedal mi je, da nisem jaz njegova žena. To bi bila še na kak način prenesla.

Milwaukee, Wis. Umrl je starišer John Medved novorojenček.
Rus Prokop Ribančenko, kateri je ustrelil v tovarni Pfister & Vogel sodelaveca Johna Šostariča, je bil obsojen na dosmrtno ječo v Waupun. Ribančenko se je izgovarjal, da ga je Šostarič dražil in se ga je bal, zato je sklenil, da ga spravi s sveta. Umor se je izvršil 21. februarja.

Posebno naznanilo. Doktor Cowdrick, največji Specialist, je prinesel s seboj v Cleveland vse vrste sodne stroje za zdravljenje bolnih mož in žen.
Ali imate vašo priložnost. Sedaj imate priložnost, da vpratekate s svetovno voljo Specialista, ki vse vrste bolezni ozdravi v 14 dneh.

ZA \$1000.00 X-ZARKOV SE RABI ZA PREISKAVO IN ZDRAVLJENJE AKO STE BOLNI.
Prilite takoj in pustite se natančno preiskati po tem Specialistu; potem boste vedeli na Vašo pravo bolezen in ako morete ozdraviti. Njegov uspeh in dober glas je posledica vsestranske preiskave in nenehne metode, katerih se poslužuje v vsakem slučaju. Njegovi različni stroji, katere je nabral s vseh delov sveta, tvorijo najpoprej in najboljše orodje v tem mestu. Tukaj morete najti mnogo čudovitih strojev, ki dosežejo svoj namen, ko vse drugo ni več pomagalo. Je vseeno, kaka je Vaša bolezen; ako zdravniki niso našli, da je ozdravljiva, se boste prepričali, kakor hitro vse prične zdravniki, da ste na poti boljšanja in stalnega zdravljenja. Zdravniki ne morejo vsakega takšno priložnostnega denarja, ako niste dosegli popolnega uspeha. Oglejte se, kaj njemu la poveste mu svojo bolezen privatno in zaupno.

CENIK KNJIG katere ima v zalogi SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

POUČNE KNJIGE:
Ahnov nemško-angl. tolmak vesan \$1.50
Hitri računar (nemško-angl.) vesan \$1.50
Pojedelstvo \$1.50
Sadje in jagodičevje \$1.50
Schimpffov nemško-slov. slovar \$1.25
ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:
Hipnotizem \$1.50
Dobri z oči \$1.50
Dve žaloigr: "Čarljeva ženitev" in "Trije ženiti" \$1.50
Mestja 2 zvezka \$1.50
Pod Bobom St. Večernice \$1.50
Postrežba bolnikom \$1.50
Socialna demokracija \$1.50
Trina in tratorja \$1.50
Umna živoreja \$1.50
Veliki slovensko-angliski tolmak \$2.00
Trojka \$1.50
Vojna na Balkanu 13 sv. \$1.50
Zgodovina c. kr. poštopka št. 17 s slikami \$1.50
Poleg tu navedenih knjig imamo pa še nekaj raznovrstnih listov po en ali dva zvezka.

niči. Poročen je bil pred 20. leti. V Ameriki je bival dvanaest let.
Sheboygan, Wis. Starišer John Maron je umrl poldrugetletni sinček Martin. Frank Stok je bil obsojen v municipalnem sodišču na \$10 ter stroške radi prehitre vožnje z avtomobilom.

Chisholm, Minn. Ubit je bil Jožef Pahule, zaposlen pri Chisholm rudokopu, ko se je udrla ruda na prostoru, kjer je delal. Vzeo je 4 ure, predno so ponorečenega izkopali. Fr. Andolšek, ki je delal s Pahuletom se je k sreči nahajal v drugem delu za čas nesreče in je tako srečno usel smrti. Pahule zapuša vdovo in 4 otroke. V Nashwauku je ubilo 53letnega Južefa Popoviča. V Virginia, Minn., je umrl Janez Zagar vsled vnetja možgan.

Isšem svoja prijatelja FRANJA KLOBUČARJA in IGNACIJA LARMA. Doma sta iz Španovice v Slavoniji. Prosim, da se mi javita, imam jim stara sporočila, ki so v vaši stari domovini. Moj naslov je: Jacob Oblak, Box 58, Lewis Run, Pa. (13-4)

Isšem brata ANTONA KOVAČ, doma iz vasi Mandli, občina Plešee. Nahajal se je nekje v Alabami. Prosim gozdarje, če kdo ve za njegovo naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. — John Kovač, 111 Clay St., Joliet, Ill. (3-5-4)

VABILO NA VELIKO PLESNO VESELICO, katero prirede ZDRUŽENE SLOVENKE v Thomasu, W. Va., v Milkintovi dvorani na 2. cesti dne 6. aprila 1918. Začetek ob 5. uri popoldne. Vstopnina za moške 50 centov; ženske proste.

Tem potom v ljudno vabimo vsa tujkajša društva, vse rojake in rojakinje iz Thomasa in bližnje okolice, kakor Coketon, Benbush, Pierce, Kempton, Henry, Dodson in Davis. Vabljeni so posebno vse Slovenke, ker mislimo tudi vstanoviti slovensko žensko društvo. Za vsestransko zabavo in dobro postrežbo bo skrbel Odbor. (28&30-3&1-4)

Dr. LORENZ. Jan sem odli slovenske govoreči Specialist možkih bolnih in v Pittsburghu, Pa.
Uradni uradnik na št. 8. popoldne do 8. ure večer. V popoldne do 8. popoldne do 8. popoldne. V nedelje od 10. dop. do 2. popoldne. DR. LORENZ, Specialist možkih bolnih, 444 Penn. Ave. II. nadst. na ul. Pittsburgh, Pa.

NAZGANILO. Cenjenim rojakom v državi Illinois naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik Mr. Janko Pleško, ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tosedajna potrdila. On je pred leti že večkrat prepotoval države, v katerih so naši rojaki naseljeni in je povsod dobro poznan. Upati je, da mu bodo rojaki v vseh ozirih pomagali, posebno še, ker ima po kvarjeno love roko.

LISTNICA UREDNIŠTVA. Pečarski dopisnik v Milwaukee, Wis. — Napisali ste mnogo, povedali pa malo in slišali smo isto že pogosto. Žal, dopis je bil obsojen v kos. K. Kenton, Ohio. — Nismo mogli priobčiti.

Isšem svojega brata FRANKA PLEŠIVAC, ki se nahaja nekje v Pennsylvaniji. Doma je iz vasi Starad, Podgrad na Primorskem. Če kdo ve za njegovo naslov, prosim, da ga mi naznani, ali naj se pa sam javi svojemu bratu: Joe Plešivac, Box 52, Delagua, Colo. (3-5-4)

Isšem JOHNJA JAKSA, s katerim sva bila skupaj pred 1 in pol letom v Vancouver, B. C., in potem v Seattle, Wash. V San Franciscu ima brata. Prosim ga, da mi pošlje njegove naslov, ali pa če kdo drugi ve, da ga mi javi. — S. Švegelj, Port Alice, via Victoria, B. C., Canada. (3-5-4)

Isšem svojo ženo in svojega očeta. Žena je doma iz Koses pri Ilirski Bistrici na Notranjskem. Prosim, da se mi oglasi. — Joseph Stemberger, 1164 West 18. St., Erie, Pa. (29-3-4)

ISČE SE GOZDARJE za delati v gozdu; plača \$4 za 11-urno delo. Dela se spušova drva. Ako 5 moč dela eno karo drv na dan, je plača \$4.50. Beard stane \$5 za dan. Frank Jurga, Richwood, W. Va. Box 812. (3-5-4)

SPODAJ OMENJENI ROJAKI IN ROJAKINJE, kateri imajo v rokah naša potrdila za denarne pošiljave, z številkami, kakor so označene pod imenom, naj blagovolijo naznaniti prekomogoče svoj natančen naslov radi važne zadeve. Pisma katera smo jim poslali, so se nam povrnila.

Table with names and numbers: Bachnik Frank No. 329639, Bartol J. No. 330733, Bear Dan. No. 260638, Besens Mary Miss No. 330062, Bobič Vajo No. 260583, Božičkovič Djuro No. 260581, Braun Mary No. 260643, Dolar Valentin No. 330086, Elender Vincenco No. 206241, Grgurič Blaž No. 260678, Gubert Giuseppe No. 323085, Kastelic John No. 44708, Kovač Frank No. 260641, Merkun Anton No. 331855, Mikolich John No. 323253, Oswald Joe No. 260621, Pintar No. 330848, Samide Frank No. 330721, Sinčič John No. 330763, Spaniček Romi No. 328894, Starčević Johana No. 331070, Tehler Anna No. 328896, Turk Charles No. 330351, Turk Ivan No. 260647, Turk Jernej No. 329741

Gena vojno-varčevalnih znamk za mesec april APRIL:
Ena znamka \$1.15, poln certifikat z dvajsetimi znamkami \$3.00
Vsak jih lahko kupi kolikor mu drago, nikakor pa ne več kakor dve sto znamk.
Činajte pazljivo v tem listu oglas "Vojno-varčevalne znamke in Sloveni". Poleg denarja ki ga nam pošljete za vojno-varčevalne znamke, priložite še 16 centov za poštino registriranega pisma, v katerem vam jih bomo poslali.

Veliki vojni atlas vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh vesil. Obsega 11 raznih zemljevidov. CENA SAMO 25 CENTOV. STENSKO MAPO CELE EVROPE \$3.00. VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZDINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET, CENA \$3.00. ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DALMACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRESKE Z ITALIJO. — CENA JE 25 CENTOV. Narodila in denar pošljite na: Slovenic Publishing Company 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.